

Uchwała nr 35/2024
Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu
z dnia 26 kwietnia 2024 r.

w sprawie stwierdzenia nieważności uchwały Rady Miejskiej Bystrzycy Kłodzkiej nr XCV/728/2024
z dnia 28 marca 2024 r. w sprawie wyrażenia zgody na poręczenie kredytu obrotowego
w rachunku bieżącym

Na podstawie art. 18 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2023 r. poz. 1325) oraz art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2024 r. poz. 609), Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu

stwierdza nieważność

uchwały Rady Miejskiej Bystrzycy Kłodzkiej nr XCV/728/2024 z dnia 28 marca 2024 r. w sprawie wyrażenia zgody na poręczenie kredytu obrotowego w rachunku bieżącym — z powodu istotnego naruszenia art. 18 ust. 2 pkt 9 lit. i ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2024 r. 609).

Uzasadnienie

Uchwała Rady Miejskiej Bystrzycy Kłodzkiej nr XCV/728/2024 z dnia 28 marca 2024 r. w sprawie wyrażenia zgody na poręczenie kredytu obrotowego w rachunku bieżącym wpłynęła do Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu w dniu 4 kwietnia 2024 roku.

Badając przedmiotową uchwałę, Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu stwierdziło, co następuje:

Jako podstawę prawną badanej uchwały wskazano m.in. art. 18 ust. 2 pkt 9 lit. i ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, zwanej dalej „u.s.g.”, tymczasem treść uchwały nie odpowiada dyspozycji tego przepisu.

Treść przedmiotowej uchwały stanowi wyrażona w § 1 zgoda Rady Miejskiej Bystrzycy Kłodzkiej na udzielenie poręczenia w związku z zamiarem zaciągnięcia kredytu obrotowego w rachunku bieżącym do kwoty 300.000,00 zł na zapewnienie płynności finansowej i bieżące regulowanie zobowiązań. Jednocześnie postanowiono, że poręczenie zostanie udzielone od dnia zawarcia umowy na okres jednego roku licząc od dnia podpisania umowy kredytowej. Z uzasadnienia uchwały wynika, że poręczenie kredytu obrotowego zostało udzielone na wniosek Zakładu Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Bystrzycy Kłodzkiej.

Kolegium zwraca uwagę, że kwestie rozdziału kompetencji do zaciągania tego rodzaju zobowiązań finansowych pomiędzy organem stanowiącym a organem wykonawczym gminy regulują przepisy ustawy o samorządzie gminnym. Z art. 18 ust. 2 pkt 9 lit. i u.s.g. wynika, że do wyłącznej właściwości rady gminy należy jedynie ustalenie maksymalnej wysokości pożyczek i poręczeń udzielanych przez wójta w roku budżetowym. Delegacja ustawowa nie przewiduje wskazywania podmiotów, którym wójt może udzielić poręczenia. Decyzja w sprawie udzielenia poręczenia należy do wyłącznej kompetencji organu wykonawczego gminy (wójta, burmistrza, prezydenta) w granicach łącznej kwoty określonej przez organ stanowiący gminy na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 9 lit. i u.s.g. Udzielane, w granicach tak ustalonej kwoty, przez organ wykonawczy gminy poręczenia mogą mieć charakter zarówno długo- jak i krótkoterminowy. W zależności od ich charakteru udzielenie poręczenia będzie wymagało uprzedniego wprowadzenia stosownych zmian w budżecie gminy oraz wieloletniej prognozie finansowej, z uwzględnieniem przepisów art. 243 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2023 r. poz. 1270, z późn. zm.), zwanej dalej „u.f.p.”.

W świetle poczynionych wyżej ustaleń należy stwierdzić, że ani art. 18 ust. 2 pkt 9 lit. i u.s.g., ani żaden inny przepis prawa nie daje organowi stanowiącemu gminy uprawnień do podejmowania uchwał w sprawie wyrażenia zgody na poręczenie kredytu obrotowego. Kompetencja organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego w sprawie poręczeń obejmuje wyłącznie prawo do określenia maksymalnej wysokości pożyczek i poręczeń udzielanych przez zarząd w roku budżetowym, a nie do podejmowania uchwał w konkretnych sprawach (wyroki: NSA z dnia 22 września 2005 r. sygn. akt II GSK 168/05, WSA we Wrocławiu z dnia 29 czerwca 2017 r. sygn. akt III SA/Wr 191/17, NSA z dnia 7 marca 2019 r. sygn. akt I GSK 1182/18).

Podstawę do udzielenia przez samorząd terytorialny zabezpieczeń prawidłowego wykonania zobowiązań stanowi art. 94 u.f.p. Poręczenie, zgodnie z językową wykładnią art. 94 ust. 1 u.f.p., rozumieć należy znacznie szerzej niż wynika to z przepisów Kodeksu cywilnego. Obejmuje ono, oprócz instytucji określonej w przepisach Kodeksu cywilnego (art. 876–887), także poręczenie wekslowe, poręczenie czekowe oraz umowne gwarancje, mające za przedmiot zapłatę lub prawidłowe wykonanie zobowiązania umownego. Na podstawie art. 94 ust. 1 i 2 u.f.p. jednostki samorządu terytorialnego mogą udzielać poręczeń i gwarancji z uwzględnieniem przepisów tej ustawy. Łączna kwota poręczeń i gwarancji określana jest w uchwale budżetowej. Czynności prawnych polegających na udzielaniu poręczeń w gminie dokonuje wójt (burmistrz, prezydent miasta) na podstawie art. 262 ust. 1 i 2 u.f.p.

Uwzględniając powyższe, Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu orzekło jak w sentencji uchwały.

Na niniejszą uchwałę Radzie Miejskiej Bystrzycy Kłodzkiej przysługuje skarga, którą wnosi się do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu, ul. Świętego Mikołaja 78/79, za pośrednictwem Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu, w terminie 30 dni od dnia jej doręczenia.

Przewodnicząca Kolegium
Regionalnej Izby Obrachunkowej
we Wrocławiu

Lucyna Hanus